

VINA 3 – BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 8

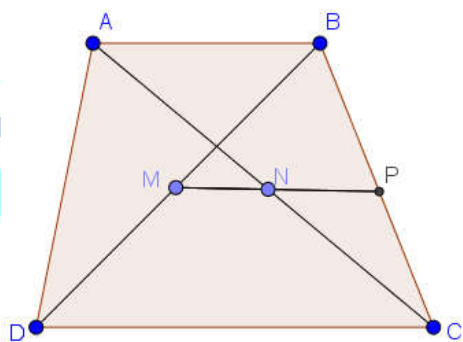
GIÁO VIÊN: NGUYỄN THÀNH LONG

ĐƯỜNG TRUNG BÌNH CỦA TAM GIÁC, CỦA HÌNH THANG – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Bài 1: Cho hình thang ABCD có M là trung điểm của BD, N là trung điểm của AC. Chứng minh rằng: $MN \parallel AB \parallel CD$ và $MN = \frac{CD - AB}{2}$.

Bài giải:

Gọi P là trung điểm của BC.

+) Xét $\triangle CAB$ ta có: P là trung điểm của CB; N là trung điểm của CA.

\Rightarrow PN là đường trung bình của $\triangle CAB$.

$$\Rightarrow PN \parallel AB; PN = \frac{1}{2} AB \text{ (tc)} \quad (1)$$

+) Xét $\triangle BDC$ ta có: M là trung điểm của BD; P là trung điểm của BC.

\Rightarrow MP là đường trung bình của $\triangle BDC$ (đn)

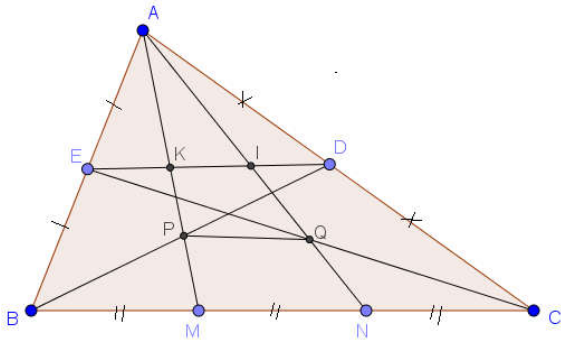
$$\Rightarrow MP \parallel DC; MP = \frac{1}{2} DC \text{ (tc)}. \text{ Mà: } DC \parallel AB \text{ nên } MP \parallel AB \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra: M, N, P thẳng hàng và $MP - NP = \frac{1}{2} (DC - AB) = MN$ (đpcm)

Bài 2: Cho tam giác ABC. Trên cạnh BC lấy điểm M, N sao cho $BM = MN = NC$. Gọi D, E là trung điểm của AC, AB. Gọi P là giao điểm của AM và BD, Q là giao điểm của AN và CE.

Chứng minh: $PQ = \frac{BC}{4}$

Bài giải:

Gọi K, I là giao điểm của AM, AN với ED.

+) Xét ΔABC ta có:

E là trung điểm của AB, D là trung điểm của AC (gt)

$\Rightarrow ED$ là đường trung bình của ΔABC (đn)

$\Rightarrow ED \parallel BC; ED = \frac{1}{2} BC$ (tc)

+) Xét ΔABM ta có:

E là trung điểm của AB (gt); $EK \parallel BM$ (cmt)

$\Rightarrow K$ là trung điểm của AM (đn)

$\Rightarrow EK$ là đường trung bình của ΔABM (đn)

$\Rightarrow EK \parallel BM; EK = \frac{1}{2} BM$ (tc)

+) Chứng minh tương tự: $KI = \frac{1}{2} MN; ID = \frac{1}{2} NC$

Mà: $BM = MN = NC$ nên $EK = KI = ID$.

Do đó: $HI + ID = 2.KI = 2.KE = BM$

+) Xét ΔBPM và ΔDPK ta có:

$KD = BM; \widehat{PBM} = \widehat{PDK}$ (vì $ED \parallel BC$); $\widehat{PMB} = \widehat{PKD}$ (vì $ED \parallel BC$).

$\Rightarrow \Delta BPM = \Delta DPK$ (g - c - g)

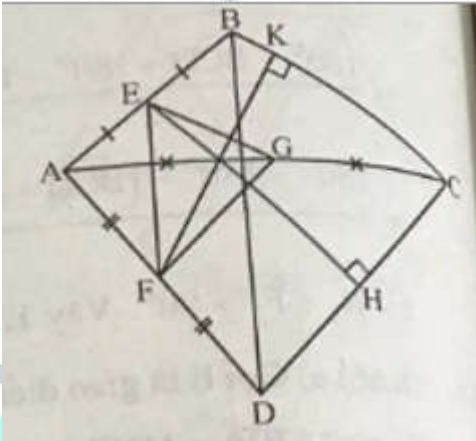
$\Rightarrow BP = PD$ hay P là trung điểm của BD.

Chứng minh tương tự ta có: Q là trung điểm của EC.

$$\text{Suy ra: } PQ = \frac{1}{2} (BC - EQ) = \frac{1}{2} \left(BC - \frac{1}{2} BC \right) = \frac{1}{4} BC$$

Bài 3: Cho tứ giác ABCD có $AC \perp BD$. Gọi E và F lần lượt là trung điểm của AB và AD. Kẻ $EH \perp CD$ tại H. Kẻ $FK \perp BC$ tại K. Chứng minh: AC, EH, FK đồng quy.

Bài giải:

Gọi G là trung điểm của AC.

Ta có: EG; EF; FG lần lượt là đường trung bình của tam giác ABC; ABD; ACD.

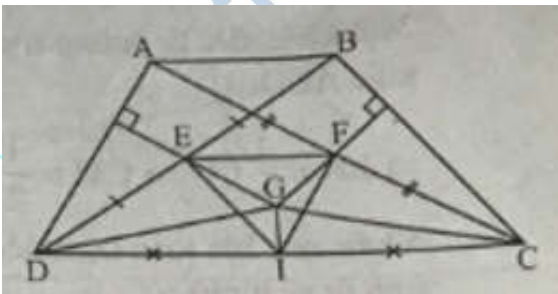
$\Rightarrow EF \parallel BD; EG \parallel BC; FG \parallel DC$.

Mà $AC \perp BD; FK \perp BC; EH \perp CD$ nên $AC \perp EF; FK \perp EG; EH \perp FG$.

Từ đó suy ra: AC, EH, FK chứa đường cao của tam giác EFG, do vậy AC, EH, FK đồng quy.

Bài 4: Cho hình thang ABCD ($AB \parallel CD$) có E, F là trung điểm của BD, AC. Gọi G là giao điểm của đường thẳng qua E vuông góc với AD và đường thẳng qua F vuông góc với BC. Chứng minh: $GD = GC$.

Bài giải:

Gọi I là trung điểm của DF.

Ta có: EI, FI lần lượt là đường trung bình của ΔBCD và ΔACD

$\Rightarrow EI \parallel BC; FI \parallel AD.$

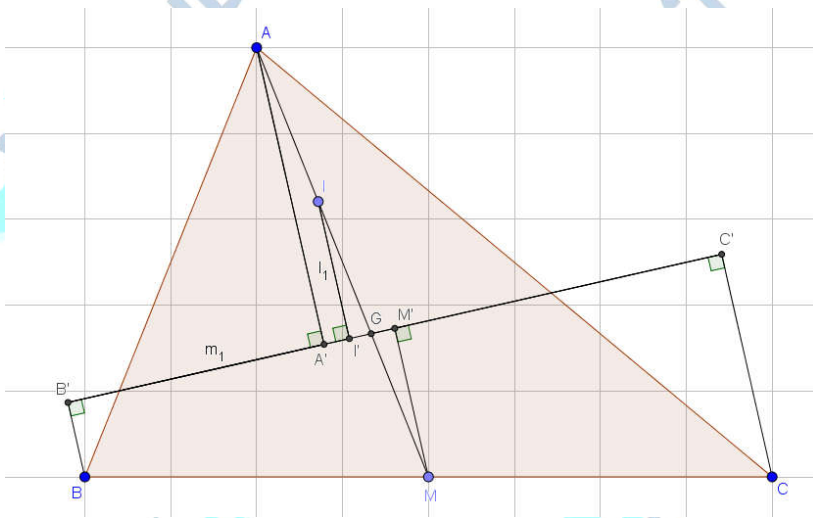
Mà: $EG \perp AD; FG \perp BC$ nên $EG \perp FI; FG \perp EI.$

Suy ra: G là trực tâm $\triangle EIF$, suy ra: $GI \perp EF.$

Lại có: $ID = IC$, suy ra: $\triangle GCD$ cân tại G suy ra: $GC = GD.$

Bài 5: Cho tam giác ABC có trọng tâm G. Vẽ đường thẳng d qua G, cắt các đoạn thẳng AB, AC. Gọi A', B', C' là hình chiếu của A, B, C trên d. Chứng minh: $AA' = BB' + CC'.$

Bài giải:

+) Gọi M là trung điểm của BC.

Lấy điểm I trên đường trung tuyến AM sao cho I là trung điểm của AG.

Gọi I' là hình chiếu của I trên đường thẳng d; M' là hình chiếu của M trên đường thẳng d.

$$\Rightarrow AI = IG = \frac{1}{2} AG$$

$$\text{Mà: G là trọng tâm của tam giác ABC nên } GM = \frac{1}{2} AG.$$

Suy ra: $IG = GM.$

+) Xét $\triangle AA'G$ ta có:

I là trung điểm của AG (gt)

$II' \parallel AA'$ (cùng vuông góc với d)

$\Rightarrow I'$ là trung điểm của AG (tc)

$\Rightarrow II'$ là đường trung bình của $\Delta AA'G$ (đn)

$$\Rightarrow II' = \frac{1}{2} AA' \text{ (tc)} \quad (1)$$

+) Xét $\Delta II'G$ vuông tại I' và $\Delta MM'G$ vuông tại M' ta có:

$$IG = GM; \widehat{IGI'} = \widehat{MGM'} \text{ (đối đỉnh)}$$

$\Rightarrow \Delta II'G = \Delta MM'G$ (cạnh huyền – góc nhọn).

$$\Rightarrow II' = MM' \text{ (hai cạnh tương ứng)} \quad (2)$$

+) Xét tứ giác $BB'C'C$ ta có:

$$BB' \perp d; CC' \perp d \text{ (gt) nên } BB' \parallel CC'$$

$\Rightarrow BB'C'C$ là hình thang.

Lại có: $MM' \parallel BB'$ (cùng vuông góc với d)

Và M là trung điểm của BC (gt) nên M' là trung điểm của $B'C'$

$$\Rightarrow MM' \text{ là đường trung bình của hình thang } BB'C'C \text{ (đn)} \Rightarrow MM' = \frac{BB' + CC'}{2} \quad (3)$$

Từ (1), (2), (3) suy ra: $AA' = BB' + CC'$